

— отъ изложението на статистиката за Освободената България във възможността да се използват и да се обработват данни за всички видове статистика, които са били получени във всички градове и селища във всяка година от 1881 до 1901 и във всяка година от 1902 до 1906.

Показалецъ на източниците, отъ които е черпенъ материала за Годишника.

Отдѣли и таблици.

Територия и население.

I. Географическо положение, граници, повърхнина на Българското царство.

Дължина на границите. Таблица на стр. 3.

Разпределение на височините по области въ свръзка съ тяхното пространство. Таблица на стр. 4.

II. Метеорология.

Таблици I—3, стр. 5—13.

III. Население (Статистика).

Таблици I—43, стр. 15—106.

IV. Движение на населението.

Таблици I—54, стр. 107—163.

V. Изселвания и приселвания.

Таблица I, стр. 164.

VI. Военни набори.

Таблици I—12, стр. 165—179.

Източници.

Границата дължина е измѣрена, специално за Годишника, по картата на Руския генераленъ щабъ и по други източници отъ Географическия Институтъ при Софийския Университетъ.

Данните сѫ доставени по сѫщия начинъ отъ сѫщия източникъ.

Цѣлиятъ отдѣлъ «Метеорология» е извлѣченъ отъ годишните публикации на Централната Метеорологическа Станция въ София: «Метеорологически годишници» (София, 1901 до 1907 год. включително) и ръкописите на сѫщата станция за годишника за 1908 год.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Общи резултати отъ прѣброяване населението на България» прѣзъ 1880, 1884, 1887, 1892, 1900 и 1905 години.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Движене на населението въ България». Години 1881 до 1907 включително.

Данните сѫ доставени отъ Министерството на Вътрѣшните Работи.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Статистика на военните набори». Години 1898 до 1906.

Стопански животъ.

VII. Земеделие, скотовъдство и гори.

Таблици 1—12, стр. 183—206.

Таблици 13—16, стр. 207—216.

Таблици 17—19, стр. 217—221.

Таблици 20—22, стр. 222—226.

Таблица 23, стр. 227.

Таблици 24—25, стр. 228—231.

Таблица 26, стр. 232.

Таблици 1—3, стр. 233—236.

Таблици 1—8, стр. 237—297.

X. Пазарни цѣни.

Таблици 1—2, стр. 299—304.

XI. Монети и кредитъ.

A. Монети и билети.

Таблици 1—2, стр. 305.

Таблица 3, стр. 306.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Земедълческа статистика на България за 1897 год.» и «Посъзи и реколта въ България», години 1897 до 1899 и 1903 до 1907.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Търговията на България съ чуждите държави, Движение на корабите и Сръдни пазарни цѣни». Години 1890 до 1908.

Отъ ръкописите на Главната Дирекция на Статистиката по прѣброяване населението на 31 декември 1905 год.

Отъ публикацията на Главната Дирекция на Статистиката: «Търговията на България съ чуждите държави и пр.» Години 1890 до 1908.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Земедълческа статистика на България за 1897 год.»

Отъ публикуваните въ «Държавенъ Вѣстникъ», бр. бр. 8 и 15 отъ 1904 год. и бр. бр. 170 и 286 отъ 1903 год., свѣдѣния на Министерството на Търговията и Земедѣлието.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Търговията на България съ чуждите държави и пр.» Години 1890 до 1908.

Изработени въ Главната Дирекция на Статистиката, специално за Годишника, по сировите материали, находящи се въ архивата на Министерството на Търговията и Земедѣлието.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Търговията на България съ чуждите държави и пр.» Години 1879 до 1908.

Отъ сѫщите публикации, част IV: «Сръдните годишни пазарни цѣни на домашните животни, по-важните предмети за живът и надниците». Години 1895 до 1908.

Доставени отъ Министерството на Финансите.

Доставени отъ Българската Народна Банка.

Б. Българска Народна Банка.

Таблици 4—20, стр. 307—318.

В. Българска Земедълческа Банка.

Таблица 21—28, стр. 319—331.

Г. Акционерни банки и дружества.

Таблица 29, стр. 332.

Д. Спестовска каса при пощите.

Таблици 30—36, стр. 333—339.

Е. Кооперация.

Таблица 37, стр. 340.

Таблица 38, стр. 341—343.

Таблица 39, стр. 344.

XII. Пътища и съобщения.

A. Железни пътища.

Таблици 1—16, стр. 345—353.

Е. Шосета.

Таблица 17, стр. 354.

В. Водни пътища.

Таблици 18—22, стр. 355—359.

Г. Поща—Телеграфъ—Телефонъ.

Таблици 23—33, стр. 360—368.

Изработени въ Главната Дирекция на Статистиката по печатаниятъ годишни «Отчети на Българската Народна Банка» отъ 1879 до 1908 год.

Изработени въ Главната Дирекция на Статистиката по печатаниятъ годишни «Отчети на Българската Земедълческа Банка» отъ 1895 до 1908 год.

Споредъ данни отъ Българската Народна Банка.

Изработени въ Главната Дирекция на Статистиката споредъ печатаниятъ годишни «Отчети на Спестовната Каса» при Главната Дирекция на Пощите, Телеграфите и Телефоните.

Съставена въ Главната Дирекция на Статистиката по отчетите и книжата на Главния Съюз на българските земедълчески кооперации и Българското земедълческо дружество и по специалната прѣписка отъ архивата на Българската Земедълческа Банка.

Съставена въ Главната Дирекция на Статистиката по специалните отчети на Българската Земедълска Банка, печатани въ сп. «Взаимностъ», год. I, № 7, сп. «Демократически пръвмъдъ», год. VI, № 7 и «Бюлетина на Българската Земедълческа Банка за резултатите по дължността на кооперативните сдружения», год. I, № 11—12.

Съставена въ Главната Дирекция на Статистиката по печатания «Отчетъ на Главния Съюз на българските земедълчески кооперации» за 1908/1909 год.

Свѣдѣниятъ сж извлѣчени изъ годишната публикация на Главната Дирекция на Желѣзниците и Пристанищата: «Статистика на българските държавни жезънци и пристанища», години 1894 до 1907.

Свѣдѣниятъ сж доставени отъ Главната Дирекция на Пътищата, Благоустройството и Сградите.

Отъ публикацията на Главната Дирекция на Статистиката: «Статистика за търловията на България съ чуждите държави», част III «Движение на корабите по пристанищата», години 1905—1908.

Цѣлиятъ отдѣлъ е съставенъ по годишните статистически издания на Главната Дирекция на Пощите, Телеграфите и Телефоните.

Политически и културенъ животъ.

XIII. Финансии.

A. Държавни финанси.

Таблици 1—5, стр. 371—376.

Таблици 6—7, стр. 375—379.

Таблица 8, стр. 380—385.

Таблици 9—10, стр. 386—390.

Таблици 11—14, стр. 391—393.

Таблица 15, стр. 394.

Таблици 16—17, стр. 394—396.

B. Окружни финанси.

Таблица 18, стр. 397.

C. Общински финанси.

Таблици 19—20, стр. 398—400.

XIV. Законодателни избори.

Таблици 1—6, стр. 401—409.

XV. Управление.

Таблици, 1—3, стр. 411—415.

XVI. Войска.

Таблица 1—3, стр. 417—418.

XVII. Образование.

Таблици 1—24, стр. 419—461.

XVIII. Книжнина и художество.

Таблици 1—3, стр. 463—467.

Споредъ данните на Министерството на Финансите, отдѣление за прѣките данъци.

Извлѣчени отъ рѣкописи на «Статистиката за бюджетите на Царството» отъ 1879 до 1898 год., работени въ Върхайната Сметна Палата отъ съвѣтника В. Дюстабановъ.

Извлѣчена отъ «Закона за сключените бюджети» за 1905 до 1907 год. и отъ «Бюджета на Царството» за 1905 до 1909 год.

Извлѣчени отъ публикацията на Главната Дирекция на Статистиката: «Статистика за търсенията на България съ чуждите държави», год. 1908.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Министерството на Финансите, отдѣление за държавните дѣлгове.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Б. Н. Банка.

Извлѣчени отъ официалната публикация на Министерството на Финансите: «Главенъ отчетъ за 1909 год.»

Споредъ данните на Министерството на Вътрешните Работи.

Отъ сѫщия източникъ.

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Изборите за народни представители за X до XIV Обикновено Народно Събрание».

Отъ публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Резултати отъ прѣброяване на държавните чиновници и служащи» на 1 мартъ 1896 и на 1 априлъ 1904 год.

Свѣдѣнията сѫ доставени специално за Годишника отъ Военното Министерство.

Цѣлиятъ отдѣль е изработенъ по публикациите на Главната Дирекция на Статистиката: «Статистика за училищата въ Княжество България» за 1898 до 1904 год. и «Средни, специални, професионални и Висшето училища» за 1896 и 1904 год., както и по рѣкописите на сѫщата за слѣдните години.

Свѣдѣнията сѫ събрани и обработени отъ Главната Дирекция на Статистиката специално за Годишника.

Таблица 4, стр. 468.

Таблица 5, стр. 468.

Таблици 6—7, стр. 469—478.

Таблици 8—10, стр. 479—480.

XIX. Професионални организации.

Таблица 1, стр. 481.

Таблица 2, стр. 481.

Таблица 3, стр. 481.

Таблици 4—6, стр. 482—484

Таблица 7, стр. 484.

XX. Медицина.

Таблици 1—2, стр. 485—486.

Таблици 3—6, стр. 487—490.

XXI. Правосъдие.

Таблици 1—6, стр. 491—494.

XXII. Произшествия.

Таблици 1—2, стр. 495.

XXIII. Разни.

Таблица 1, стр. 497.

Таблица 2, стр. 498.

Таблици 3—4, стр. 499.

Приложение.

Кратки статистически свѣдѣния за чуждите държави.

Таблици 1—16, стр. 503—523.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ дирекциите на Софийската и Плевенската народни библиотеки.

Свѣдѣнията сѫ доставени специално за Годишника отъ управлението на Софийския Народенъ Театъръ.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ дирекциите на Софийската и Пловдивската Народни Библиотеки.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Дирекцията на Пловдивската Народна Библиотека.

Съставена въ Главната Дирекция на Статистиката по «Отчета на управителния съветъ на българските индустриски» за 1908 год.

Даннитѣ сѫ доставени отъ Еснафския Съюзъ.

Даннитѣ сѫ окръглени; тѣ сѫ събиращи отъ разни източници.

Съставени въ Главната Дирекция на Статистиката по годишните печатни отчети на респективните организации.

Даннитѣ сѫ извлѣчени отъ печатания отчетъ на Българския Земедълчески Съюзъ за 1908/909 год.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Дирекцията за Опазване Общественото Здраве.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Военно-санитарната часть при Военното Министерство.

Даннитѣ сѫ заети отъ свѣдѣнията за движението на затворниците, публикувани отъ Министерството на Правосъдието въ «Държавенъ Вѣстникъ», год. 1900 до 1909.

Даннитѣ сѫ извлѣчени отъ свѣдѣнията за произшествията, публикувани отъ Министерството на Вътрѣшните Работи въ «Държавенъ Вѣстникъ», год. 1899 до 1909.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Управлението на Пенсии.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ Военното Министерство.

Свѣдѣнията сѫ доставени отъ епархиите и Св. Синодъ на Българската Църква.

Свѣдѣнията сѫ извлѣчени отъ Статистический годишникъ на Германската Империя за 1909 год. (Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1909, Internationale Übersichten).

Index des sources.

Sections et tableaux.

Territoire et population.

I. Position géographique, frontières et superficie du Royaume Bulgare.

Longueur des frontières. Tableau, p. 3.

Répartition des altitudes par régions et d'après leur étendue. Tableau, p. 4.

II. Météorologie.

Tableaux 1—3, p. p. 5—13.

III. Population (Statique).

Tableaux 1—43, p. p. 15—106.

IV. Mouvement de la population.

Tableaux 1—54, p. p. 107—163.

V. Emigrations et immigrations.

Tableau 1, p. 164.

VI. Recrutements militaires.

Tableaux 1—12, p. p. 165—179.

Mouvement économique.

VII. Agriculture, élevage du bétail et forêts.

Tableaux 1—12, p. p. 183—206.

Sources.

La longueur des frontières est calculée, spécialement pour l'Annuaire, suivant la carte de l'Etat-major russe et autres travaux de l'Institut Géographique près l'Université de Sofia.

Les données sont tirées de la même façon et de la même source.

Cette section entière est tirée des publications annuelles de la Station météorologique centrale de Sofia: «Annuaire météorologique» (Sofia, de 1901 à 1907 inclusivement) et des matériaux non publiés de la même pour son Annuaire de 1908.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «Résultats généraux du recensement, etc. de la population en Bulgarie» pendant les années 1880, 1884, 1887, 1892, 1900 et 1905.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique «Mouvement de la population en Bulgarie». Années 1881 à 1907 inclusivement.

Les données sont fournies par le Ministère de l'Intérieur.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «Statistique des recrutements militaires». Années 1898 à 1906.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «Statistique agricole de la Bulgarie pendant l'année 1897» et «Ensemencements et récolte dans la Bulgarie». Années 1897—1899, 1903—1907.

Tableaux 13—16, p. p. 207—216.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, mouvement de la navigation et prix moyens annuels, etc.*» Années 1890 à 1908.

Tableaux 17—19, p. p. 217—221.

Des matériaux non publiés de la Direction Générale de la Statistique sur le recensement de la population au 31 décembre 1905.

Tableaux 20—22, p. p. 222—226.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, etc.*» Années 1890 à 1908.

Tableau 23, p. 227.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique agricole de la Bulgarie pendant l'année 1897.*

Tableaux 22—25, p. p. 228—231.

Des renseignements publiés du Ministère du Commerce et de l'Agriculture dans le «*Moniteur officiel*» № № 8 et 15 de 1904 et № № 170 et 286 de 1903.

Tableau 26, p. 232.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, etc.*» Années 1890 à 1908.

VIII. Industrie.

Tableaux 1—3, p. p. 233—236.

Elaborés à la Direction Générale de la Statistique spécialement pour l'Annuaire d'après les matériaux trouvés dans l'archive du Ministère du Commerce et de l'Agriculture.

IX. Commerce.

Tableaux 1—8, p. p. 237—297.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, etc.*» Années 1879 à 1908.

X. Prix moyens.

Tableaux 1—2, p. p. 299—304.

Des mêmes publications, IV-ème partie: «*Prix moyens annuels des animaux domestiques, des principaux articles alimentaires et des journées.*» Années 1879 à 1908.

XI. Monnaie et crédit.

A. Monnaies et billets.

Tableaux 1—2, p. 305.

Fournis par le Ministère des Finances.

Tableau 3, p. 306.

Fournis par la Banque Nationale de Bulgarie.

B. Banque Nationale de Bulgarie.

Tableaux 0—20, p. p. 300—318.

Elaborés à la Direction Générale de la Statistique d'après les *Comptes rendus annuels* de la Banque Nationale de Bulgarie publiés de 1879 à 1908.

C. Banque Agricole de Bulgarie.

Tableaux 21—28, p. p. 319—331.

Elaborés à la Direction Générale de la Statistique d'après les *Comptes rendus annuels* de la Banque Agricole de Bulgarie publiés de 1895 à 1905.

D. Banques et sociétés par actions.

Tableau 29, p. 332.

D'après des données de la Banque Nationale de Bulgarie.

E. Caisse d'Epargne près les postes.

Tableaux 30—36, p. p. 338—339.

Elaborés à la Direction Générale de la Statistique d'après les *Comptes rendus annuels de la Caisse d'Epargne près la Direction Générale des Postes, Télégraphes et Téléphones*, publiés.

F. Sociétés coopératives.

Tableau 37, p. 340.

Dressé à la Direction Générale de la Statistique d'après les comptes rendus et les livres de l'Union Générale des coopératives agricoles bulgares et de la Société Agricole Bulgare, et d'après les comptes spéciaux de l'archive de la Banque Agricole de Bulgarie.

Tableau 38, p. p. 341—343.

Dressé à la Direction Générale de la Statistique d'après les comptes rendus spéciaux de la Banque Agricole de Bulgarie, publiés dans les revues «*La Mutualité*», année I, № 7, «*Revue démocratique*», année VI, № 7 et «*Bulletin de la Banque Agricole de Bulgarie sur les résultats de l'activité des sociétés coopératives*», année I, № 11—12.

Tableau 39, p. 344.

Dressé à la Direction Générale de la Statistique d'après le *Compte rendu de l'Union Générale des coopératives agricoles bulgares* pour l'année 1908—1909, publié.

XII. Voies et communications.**A. Chemins de fer.**

Tableaux 1—16, p. p. 345—353.

Les renseignements sont tirés de la publication annuelle de la Direction Générale des chemins de fer et des ports: «*Statistique des chemins de fer et des ports de l'Etat Bulgare*», années 1894 à 1907.

B. Routes.

Tableau 17, p. 354.

Les renseignements sont fournis par la Direction Générale de la Grande Voirie.

C. Voies navigables.

Tableaux 18—22, p. p. 355—359.

Des publications de la Direction Générale de la Statistique: «*Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, etc.*» III-ème partie «*Mouvement de la navigation par ports*». Années 1895 à 1908.

D. Postes—Télégraphes—Téléphones.

Tableaux 23—33, p. p. 360—368.

La section entière est composée d'après les publications statistiques annuelles de la Direction Générale des Postes, Télégraphes et Téléphones.

Etat politique, intellectuel et moral.**XIII. Finances.****A. Finances de l'Etat.**

Tableaux 1—5, p. p. 371—376.

Dressés d'après les données du Ministère des Finances, section des impôts directs.

Tableaux 6—7, p. p. 377—379.

Tirés du manuscrit de la *Statistique des budgets du Royaume de 1879 à 1898*, élaborée à la Cour des Comptes par le conseiller V. Dustabanoff.

Tableau 8, p. p. 380—385.

Tiré de la *Loi sur les budgets clôturés de 1905 à 1907* et des Budgets du Royaume de 1905 à 1909.

Tableaux 9—10, p. p. 386—390.

Tirés de la publication de la Direction Générale de la Statistique «Statistique du commerce de la Bulgarie avec les pays étrangers, etc. Année 1908.

Tableaux 11—14, p. p. 391—393.

Les renseignements sont fournis par le Ministère des Finances, section de la Dette Publique.

Tableau 15, p. 394.

Les renseignements sont fournis par la Banque Nationale de Bulgarie.

Tableau 16—17, p. 394—396.

Tirés de la publication officielle du Ministère des Finances «Compte rendu général pour l'année 1909».

B. Finances des départements.

Tableau 18, p. 397.

D'après les données du Ministère de l'Intérieur.

C. Finances des communes.

Tableaux 19—20, 398—400.

De la même source.

XIV. Elections législatives.

Tableau 1, p. p. 401—410.

De la publication de la Direction Générale de la Statistique: *Statistique des élections des députés pour les X-ème à XIV-ème Assemblées Nationales*.

XV. Administrations publiques.

Tableaux 1—3, p. p. 411—415.

De la publication de la Direction Générale de la Statistique: «Resultats du recensement des fonctionnaires et des employés d'Etat» au 1. III. 1906 et au 1. VI. 1904.

XVI. Armée.

Tableaux 1—3, p. p. 417—418.

Les renseignements sont fournis par voie officielle spécialement pour l'Annuaire par le Ministère de la Guerre.

XVII. Instruction.

Tableaux 1—24, p. p. 419—461.

La section entière est élaborée d'après les publications de la Direction Générale de la Statistique: «Statistique des écoles dans la Principauté de Bulgarie» 1898 à 1904, et «Statistique des écoles et de l'Ecole de Hautes-Etudes» de 1896 à 1904, ainsi que des matériaux non publiés de la même pour les années suivantes.

XVIII. Lettres et Beaux-Arts.

Tableaux 1—3, p. p. 463—467.

Les renseignements sont recueillis et élaborés par la Direction Générale de la Statistique pour la première fois et spécialement pour l'Annuaire.

Tableau 4, p. 468.

Les renseignements sont fournis par voie officielle et spécialement pour l'Annuaire par les Directions des Bibliothèques Nationales de Sofia et de Plovdiv.

Tableau 5, p. 468.

Les renseignements sont fournis par voie officielle et spécialement pour l'Annuaire par l'Administration du Théâtre National de Sofia.

Tableaux 6—7, p. p. 469—478.

Les renseignements sont fournis par les Directions des Bibliothèques Nationales de Sofia et de Plovdiv.

Tableaux 8—10, p. p. 479—480.

Les renseignements sont fournis par la Direction de la Bibliothèque Nationale de Plovdiv.

XIX. Organisations professionnelles.

Tableau 1, p. 481.

Dressé à la Direction Générale de la Statistique d'après le *Compte rendu du Conseil administratif des industriels bulgares* pour l'année 1908.

Tableau 2, p. 481.

Les données sont fournies par l'Union des artisans.

Tableau 3, p. 481.

Les données sont arrondies; elles sont recueillies de sources diverses.

Tableaux 4—6, p. p. 482—484.

Dressés à la Direction Générale de la Statistique d'après les comptes rendus publiés des organisations respectives.

Tableau 7, p. 484.

Les données sont tirées du *compte rendu* publié de l'*Union Agricole Bulgare* pour l'année 1908/1909.

XX. Médecine.

Tableaux 1—2, p. p. 485—486.

Les renseignements sont fournis par la Direction du Service de Santé.

Tableaux 3—6, p. p. 487—490.

Les renseignements sont fournis par la Section sanitaire du Ministère de la Guerre.

XXI. Justice.

Tableaux 1—6, p. p. 491—494.

Les données sont tirées des bulletins sur le mouvements des détenus, publiés par le Ministère de la Justice dans le «Moniteur officiel», années 1900 à 1909.

XXII. Accidents et fais divers.

Tableaux 1—2, p. p. 495.

Les données sont tirées des bulletins sur les accidents et faits divers, publiés par le Ministère de l'Intérieur dans le «Moniteur officiel», années 1899 à 1909.

XXIII. Divers.

Tableau 1, p. 498.

Les renseignements sont fournis par voie officielle par l'Administration des Pensions.

Tableau 2, p. 498.

Les renseignements sont fournis par voie officielle par le Ministère de la Guerre.

Tableaux 3—4, p. 499.

Les renseignements sont fournis par voie officielle par les Diocèses et le St.-Synode de l'Eglise Bulgare.

Appendice.

Renseignements concernant les pays étrangers.

Tableaux 1—16, p. p. 503—523.

Les renseignements sont empruntés à l'Annuaire statistique de l'Empire Allemand pour l'année 1909 (*Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1909, Internationale Übersichten*).